

Print ISSN: 2251-6654
Online ISSN: 2588-3542

Journal of Family Counseling and Psychotherapy

Vol. 11, No. 2 (32), 2022

 [dorl.net/dor/20.1001.1.22516654.1400.11.2.7.7](https://doi.org/10.22516654.1400.11.2.7.7)

A Causal Model of the Tendency to Emotional Divorce based on Satisfying Basic Needs, Metacognitive Beliefs Mediated by Perception of Spouse's Selfless Behaviors

Received: 6 - 10 - 2021

Accepted: 27 - 2 - 2022

Gelareh Jalili

Ph.D. student, Department of Psychology, Sanandaj branch, Islamic Azad University, Sanandaj, Iran.

[Yahya Yarahmadi](#)

Assistant Professor, Department of Psychology, Sanandaj branch, Islamic Azad University, Sanandaj, Iran. (Corresponding Author)

yyarahmadi@gmail.com

Frazad Zandi

Assistant Professor, Department of Psychology, Ghorveh branch, Islamic Azad University, Ghorveh, Iran.

Abstract

Objective: The purpose of this study was to the causal model of the tendency to emotional divorce based on the satisfaction of basic needs and metacognitive beliefs with the mediation of the perception of the spouse's selfless behaviors. **Method:** The current research is of an applied type and its implementation method is descriptive of the correlation type. The statistical population of the present study included all couples in Kermanshah City. Among them, 192 couples (384 people) were selected from different areas of the city through convenience sampling. Then, the desired data were analyzed using the emotional divorce questionnaires of [Gottman \(1999\)](#), the satisfaction of basic psychological needs of [Guardia, Deci, and Ryan \(2000\)](#), the metacognitive beliefs of [Wells \(1997\)](#), and the perception of the spouse's self-sacrificing behaviors by [Harper and Figures \(2008\)](#) were collected. **Findings:** The results of data analysis using Pearson correlation statistical tests and structural equations showed: The indirect effect of metacognitive beliefs on emotional divorce through the perception of the spouse's selfless behaviors is 0.47, which is significant at the $P < 0.05$ level, the indirect effect of satisfying basic needs on emotional divorce through the perception of the spouse's selfless behaviors is 0.24. It was significant at the $P < 0.05$ level, and the direct effect of the spouse's selfless behaviors on emotional divorce was 0.58, which was significant at the $P < 0.05$ level. **Conclusion:** There is a meaningful Understanding of the selfless behavior of the spouse is an important and influential factor in promoting mental health, and by identifying the factors along with proper planning, it is possible to reduce emotional divorce and increase basic psychological needs and metacognitive beliefs.

Keywords: *emotional divorce, satisfaction of basic needs, metacognitive beliefs, perception of spouse's selfless behaviors*

Introduction

Divorce is a complex process and is not forbidden in Islam, but it is still prevented in the culture of traditional societies of countries and Iran. Due to the challenges of modernization and traditional norms, as well as the impact of economic, social, and cultural factors, divorce imposes heavy costs on families, women, and society (Rasheed, Amr, and Fahad, 2021). In emotional divorce, couples abstain from the relationship because they do not like the intensity of their feelings, then suffer from various negative consequences such as social, emotional, and health, which include loneliness, dissatisfaction, low levels, but not limited to Respect and increase family problems as well as depression and anxiety. (Kawach, 2012)

One of the concerns of family and marriage professionals today is finding ways to prevent divorce. Therefore, considering the upward increase in divorce in Iran, given the prevalence of this phenomenon and its importance and impact on family adjustment and stability, it is necessary to understand the reasons for emotional divorce such as reduced psychological needs and metacognitive beliefs in couples. In addition, the role of some variables in the spouse's self-perceived behaviors that may play a role in the emotional divorce in the family should be examined. Therefore, the main issue of the present study is whether there is a significant relationship between the causal model of the tendency to emotional divorce based on satisfying basic needs, metacognitive beliefs mediated by perceptions of spouse's selfless behaviors and by examining research backgrounds and theoretical foundations Express these relations in the form of structural equations?

Research objectives:

1. Determining the Indirect Impact of Metacognitive Beliefs on Emotional Divorce through Perception of Spouse's Sacrificing Behaviors.
2. Determining the Indirect Effect of Satisfying Basic Needs on Emotional Divorce by Perceiving Spouse's Sacrificing Behaviors.
3. Determining the direct effect of the perception of spouse's selfless behaviors on emotional divorce.

Methodology

This research is descriptive in terms of research method and structural equation in terms of applied implementation. Available sampling method 384 people (192 couples)

were selected from different parts of the city. The statistical population of the present study includes all couples (normal families of men and women) in Kermanshah who did not have an acute problem with each other. Available sampling method 384 people (192 couples) were selected from different parts of the city.

Research Collection tools include: [Gutman \(1999\)](#) Emotional Divorce Questionnaire, [Guardia, Deci, and Ryan's \(2000\)](#) Basic Psychological Needs Satisfaction, Wells and Cartwright-Houghton's Metacognitive Beliefs [Wells \(1997\)](#) and Perception of Spouse Spouse's selfless behaviors by [Harper and Figures \(2008\)](#) were collected.

Results and discussion

All indicators of the model had a good fit and most of the indicators were improved. Therefore, the results showed that the indirect effect of metacognitive beliefs on emotional divorce through perceptions of devoted behaviors of the spouse was equal to 0.47, which is significant at the level of $P < 0.05$, according to the fitted model and performing the Sobel test for some relationships. Satisfaction of basic needs on emotional divorce through perceptions of devoted behaviors of the spouse is equal to 0.38 which is significant at the level of $P < 0.05$, also the direct effect of perceptions of devoted behaviors on emotional divorce is equal to 0.58 which is at the level of < 0.05 P is significant.

According to the results of this research with the research [Ostadabbasi and Safarzadeh \(2022\)](#) ,[Khan Mohamammadi, Bazzazian, Amiri Majd, Ghamari \(2018\)](#), [Rezaeian et al., \(2018\)](#) ,[Rezaei, Mirzadeh Kouhshahi and Yaghoobi Taraki. \(2017\)](#). , are consistent. According to the analysis, it can be concluded that the conceptual model of emotional divorce based on the satisfaction of basic needs, and metacognitive beliefs mediated by the perceptions of spouse's spouse's selfless behaviors, fits the experimental model.

Acknowledgments

We would like to thank all the couples participating in this study.

Authors' contributions

Yahya Yarahmadi and Frazad Zandi contributed to the all process stage of the article, such as the design and implementation of the research, the analysis of the results, and the writing of the manuscript. Gelareh Jalili contributed to collecting the data.

Funding

This work was supported by Sannandaj University, Iran.

Availability of data and materials

No available

Ethics approval and consent to participate

In this study, in addition to writing a guide at the beginning of the questionnaire, the purpose of the study was explained to them in a research manner. Participants then completed a research consent form. In case of dissatisfaction with one of the couples, the questionnaire was not given to both couples.

Consent for publication

Participants were assured that their findings were confidential and would be published in an article without mentioning their personal information.

Competing interests

The author(s) declared no potential conflicts of interest to the research, authorship, and/or publication of this article.

References

- Gottman, J. M. (1999). *The marriage clinic: A scientifically-based marital therapy*. WW Norton & Company. <https://psycnet.apa.org/record/1999-04141-000>
- Khan Mohammadi, Z., Bazzazian, S., Amiri Majd, M., Ghamari, M. (2018). Predicting emotional divorce based on psychological basic needs, marital expectations, and family function. *Ijfp*, 5 (1), 17-30. https://www.ijfpjournal.ir/article_245536.html?lang=fa. [Persian]
- La Guardia, J. G., Ryan, R. M., Couchman, C. E., & Deci, E. L. (2000). Within-person variation in security of attachment: a self-determination theory perspective on attachment, need fulfillment, and well-being. *Journal of Personality and social psychology*, 79(3), 367. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.79.3.367>.
- Rasheed, A., Amr, A., & Fahad, N. (2021). Investigating the Relationship between Emotional Divorce, Marital Expectations, and Self-Efficacy among Wives in Saudi Arabia. *Journal of Divorce & Remarriage*, 62(1), 19-40. <https://doi.org/10.1080/10502556.2020.1833290>. [Link]
- Rezaei, A., Mirzadeh Kouhshahi, F., Yaghoubi Taraki, E. (2017). Couples' Emotional Interactions and its Role in Emotional Divorce and Initiating for Divorce: A Qualitative Study. *Journal of Family Research*, 13(4), 585-604. https://jfr.sbu.ac.ir/article_97614.html. [Persian]
- Rezaeian, H., massumy, S., hosseinian, S. (2018). The study and comparison of self-differentiation, communication patterns, and sexual satisfaction in divorce-seeking and normal couples. *Biannual Journal of Applied Counseling*, 7(2), 17-32. [Doi:10.22055/jac.2017.21520.1434](https://doi.org/10.22055/jac.2017.21520.1434) [Persian]
- Ostadabbasi, S., & Safarzadeh, S. (2022). Relationship between the health of the main family and mindfulness with sacrificial behavior, Equity Perception and marital commitment in married female students in Ahvaz. *Quarterly Journal of Women and Society*, 13(49), 17-28. doi: [10.30495/jvj.2021.24680.3214](https://doi.org/10.30495/jvj.2021.24680.3214) [Persian]

Print ISSN: 2251-6654
Online ISSN: 2588-3542

Journal of Family Counseling and Psychotherapy

Vol. 11, No. 2 (32), 2022

 [dorl.net/dor/20.1001.1.22516654.1400.11.2.7.7](https://doi.org/10.22516654.1400.11.2.7.7)

مدل علی گرایش به طلاق هیجانی بر اساس ارضای نیازهای بنیادی، باورهای فراشناختی با میانجی‌گری ادراک رفتارهای فداکارانه همسر

پذیرش: ۱۴۰۰-۱۲-۱۸

دریافت: ۱۴۰۰-۰۷-۱۴

دانشجوی مقطع دکترا، گروه روانشناسی، واحد سنندج، دانشگاه آزاد اسلامی، سنندج، ایران.
استادیار گروه روانشناسی، واحد سنندج، دانشگاه آزاد اسلامی، سنندج، ایران. (نویسنده مسئول)
yyarahmadi@gmail.com
استادیار، گروه روانشناسی، واحد قروه، دانشگاه آزاد اسلامی، قروه، ایران.

گلاره جلیلی

[یحیی یاراحمدی](#)

فرزاد زندی

چکیده

هدف از این مطالعه، تدوین مدل علی گرایش به طلاق هیجانی بر اساس ارضای نیازهای بنیادی، باورهای فراشناختی با میانجی‌گری ادراک رفتارهای فداکارانه همسر بود. پژوهش حاضر از لحاظ هدف از نوع کاربردی و از لحاظ شیوهی اجرای آن توصیفی از نوع همبستگی است. جامعه آماری پژوهش حاضر شامل کلیه زوجین شهر کرمانشاه بودند. از میان آنها به شیوه نمونه‌گیری به صورت در دسترس با توجه به جدول مورگان تعداد ۱۹۲ زوج (۳۸۴ نفر) به عنوان حجم نمونه از مناطق مختلف شهر انتخاب شدند. سپس داده‌های موردنظر با استفاده از پرسشنامه‌های طلاق هیجانی (Gottman (1999)، ارضا نیازهای بنیادی روانشناختی (Guardia, Deci and Ryan's (2000) باورهای فراشناختی (Wells (1997) و ادراک رفتارهای فداکارانه همسر (Harper and Figuerres (2008) جمع‌آوری شد. نتایج تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از آزمون‌های آماری همبستگی پیرسون و معادلات ساختاری نشان دادند: تأثیر غیرمستقیم باورهای فراشناختی بر طلاق هیجانی از طریق ادراک رفتارهای فداکارانه همسر برابر $0/47$ بوده که در سطح $P < 0/05$ معنی‌دار وجود داشت. تأثیر غیرمستقیم ارضا نیازهای بنیادی بر طلاق هیجانی از طریق ادراک رفتارهای فداکارانه همسر برابر $0/24$ بوده که در سطح $P < 0/05$ معنی‌دار وجود داشت. همچنین تأثیر مستقیم ادراک رفتارهای فداکارانه بر طلاق هیجانی برابر $0/58$ بوده که در سطح $P < 0/05$ معنی‌دار وجود داشت. ادراک رفتارهای فداکارانه همسر عامل مهم و تأثیرگذار در ارتقای سلامت روان است و با شناسایی عوامل همراه با برنامه ریزی صحیح می‌توان منجر به طلاق هیجانی را کاهش داد و نیازهای بنیادین روانشناختی و باورهای فراشناختی را افزایش داد.

کلیدواژه‌ها: طلاق هیجانی، ارضای نیازهای بنیادی، باورهای فراشناختی، ادراک رفتارهای فداکارانه

مقدمه

فرآیند طلاق در اسلام منع نشده است، اما هنوز در فرهنگ جامعه سنتی کشورهای اسلامی از جمله ایران از روند طلاق جلوگیری شده است. به دلیل چالش‌های نوسازی و هنجارهای سنتی و همچنین تأثیر عوامل اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی، طلاق هزینه‌های سنگینی را بر خانواده‌ها، زنان و جامعه تحمیل می‌کند (Rasheed, Amr & Fahad, 2021). در طلاق هیجانی^۱، زوجین عواطف و احساسات خود را انکار می‌کنند زیرا همدیگر را خیلی دوست ندارند، پس پیامدهای منفی مختلف مانند اجتماعی، هیجانی و سلامتی از جمله تنهایی، نارضایتی، سطح پایین رنج می‌برند، اما به همین محدود نمی‌شود، همچنین باعث کاهش احترام و افزایش مشکلات خانوادگی و همچنین افسردگی و اضطراب می‌شود. (Kawach, 2012). در بسیاری از موارد، خانواده‌ها در فرهنگ ایرانی هرگز به‌طور قانونی طلاق نمی‌گیرند. در عوض، آن‌ها از نظر هیجانی طلاق می‌گیرند در حالی که برای محافظت از ساختار خانواده ازدواج می‌کنند، بدون اینکه بدانند طلاق هیجانی ممکن است خطرناک‌تر از طلاق قانونی آشکارتر باشد. اگرچه هر دو نوع طلاق برای اعضای خانواده به‌ویژه کودکان نگران‌کننده است، اما مطالعات نشان داده است که طلاق هیجانی تأثیر منفی بیشتری بر خانواده نسبت به طلاق رسمی دارد (Shiri and Ghanbaripناه, 2016). همچنین نتایج مطالعات (Patten and Campbell, 2017) ، Shamsi Thani, M., and Shamsi Thani ، Mohammadi, Bahadoran Baghbadrani and Vahid Dastjerdi, (2018) (2016) نیز حاکی از شناسایی عوامل طلاق هیجانی در زوجین است.

بنابراین، لازم است فرایندهایی که می‌تواند خانواده را در برابر این نوع آسیب‌ها و چالش‌ها محافظت کند، شناسایی شود (Mirzakhani, Khodadadi Sangdeh, Nabipour, 2019). یکی از عواملی که به نظر می‌رسد با طلاق هیجانی مرتبط باشد، ارضای نیازهای بنیادی^۲ است. (Deci and Ryan 2002) در چارچوب تئوری خودتعیین‌گری معتقدند که حمایت از نیازهای اساسی روان‌شناختی برای بهزیستی و رضایت از زندگی همه افراد ضروری است. تئوری خودتعیینی یک نظریه کلان در مورد انگیزه، هیجان و رشد انسان است و به عوامل بازدارنده یا تسهیل‌کننده فرآیندهای خودشکوفایی در انسان می‌پردازد. اساس این نظریه نیازهای روان‌شناختی اساسی است که به‌عنوان انرژی موردنیاز برای کمک به تعامل فعال با محیط، توسعه مهارت‌ها و رشد سالم در نظر گرفته می‌شود (Deci and Ryan, 2011). نظریه خودتعیینی سه نیاز پایبندی به خود، شایستگی و تعلق (تداوم) را اساسی می‌داند (Deci and Ryan, 2011). این نظریه فرض می‌کند که وقتی یک فرد توسط محیط اجتماعی

1 - emotional divorce

2 - satisfaction of basic needs

حمایت می‌شود و نیازهای اساسی اطاعت از خود، شایستگی و تعلق را ارضا می‌کند، فرد به‌طور طبیعی به سمت رشد و شکوفایی حرکت می‌کند (Kooles, Schlinkert, Maldei and Baumann, 2019). در بین نیازهای متعدد انسان، نیازهای بنیادین روان‌شناختی، به دلیل‌های مختلفی از جمله پایداری آن‌ها در طول زمان، تأثیر عمیق آن‌ها بر شخصیت و رفتار انسان و پیامدهای مثبت و منفی آن‌ها در زمینه‌های درون فردی و بین فردی از اهمیت ویژه‌ای دارند (Besharat, Hooshmand, Rezazadeh and Gholamali Lavasani, 2021). از سوی دیگر پژوهش‌ها نشان داده‌اند که از طریق ارضای نیازهای روان‌شناختی و افزایش انگیزش درونی می‌توان میزان رضایت از زندگی زناشویی و سلامت افراد را ارتقاء داد (Schutte and Malouff, 2018; Naemi, 2018). یکی از عواملی که به نظر می‌رسد با طلاق هیجانی مرتبط باشد، باورهای فراشناخت¹ است. فراشناخت به فرایندهای شناختی درگیر در ارزیابی افکار تعریف می‌شود (Capobianco, Faija, Husain and Wells, 2020). باورهای فراشناختی بین افکار منفی و افکار مثبت تکرارشونده در زوجین است (Hamonnieri, Laqueille, Vorspan, Dereux, Illel and Varescon, 2020). بدیهی است که نقص در باورهای شناختی همسران، در کنار بسیاری از عوامل دیگر، تأثیرات نامطلوبی بر زندگی مشترک زوجین دارد. بر همین اساس در سال‌های اخیر در زمینه روابط زناشویی، مهارت اصلاح باورهای شناختی از ضروریات یک زندگی زناشویی موفق و سازگار معرفی شده است (Dodd, Fisher, Makin, Moore and Cherry, 2021). فراشناخت به ساختارهای روان‌شناختی، دانش و فرآیندهای دخیل در کنترل، تصحیح و تفسیر افکار اشاره دارد (Hamonnieri, Milan and Varescon, 2022). بر اساس مدل فراشناختی، باورهای فراشناختی ناکارآمد فعال شود باعث ارزیابی منفی افکار به‌عنوان نشانه‌های تهدید ظاهر می‌شود این ارزیابی به دنبال تشدید هیجانات منفی می‌شود که معمولاً در قالب اضطراب به کار می‌روند (Sarkhabi Abdolmaleki, Dokanei Fard and Behbodi, 2021) از عواملی دیگری که با طلاق هیجانی مرتبط باشد، ادراک رفتارهای فداکارانه همسر² است ادراک رفتارهای فداکارانه همسر به‌عنوان تمایل به رها کردن منافع شخصی و آتی در جهت رفاه و آسایش شریک ارتباطی (Van Lange, Rusbult, Drigotas, Arriaga, Witcher and Cox, 1997). فداکاری در واقع میل به نادیده گرفتن فعالیت و رفتاری است که فرد می‌خواهد یا انجام کارهایی که دوست ندارد (Khojasteh Mehr, Kerachian and Shirali Nia, 2014). فداکاری‌هایی که برای دستیابی به نتیجه مثبت انجام می‌شود، یعنی فداکاری‌هایی که با انگیزه استقبال صورت می‌گیرد، به شادی و

1 - metacognitive beliefs

2 - perception of spouse's sacrificial behaviors

آرامش بیشتر منجر می‌شود (Hall, M., and Hall, 2011). در خانواده‌هایی که پاسخ‌دهی هیجانی مناسبی وجود دارد و اعضا می‌توانند هیجانات خود را در شرایط مطلوب ابراز کنند، هم‌چنین، آمیختگی هیجانی و کنترل رفتار نیز در حد متعادل است، تعارضات زناشویی کمتری وجود دارد (Ostadabbasi and Safarzadeh 2022). در مقابل، فداکاری‌هایی که برای اجتناب از پیامدهای منفی انجام می‌شود، یعنی فداکاری‌هایی با انگیزه اجتناب، باعث شادی و آرامش کمتری می‌شود و علاوه بر آن، رضایت از زندگی، رضایت و لذت از رابطه را کاهش می‌دهد و احتمال افزایش اثرات منفی و ناسازگاری را بیشتر می‌کند. در رابطه (Zhang and Li, 2015) در پژوهش (Rezaeian, massummy and hosseinian (2017) نشان دادند رفتارهای فداکارانه به‌عنوان تمایل به رها کردن منافع شخصی و آتی در جهت رفاه و آسایش شریک ارتباطی (Van Lange and et al., 1997). و از دست دادن چیزی با ارزش و مهم به خاطر کسی که با ارزش‌تر و مهم‌تر است لازمه هر ارتباط صمیمانه محسوب می‌شود (Safarzadeh and Azizpoor, 2017).

از سوی دیگر مطالعات (Khan Mohamammadi, Bazzazian, Amiri Majd, Ghamari (2018) نشان دادند که نیازهای بنیادین روان‌شناختی به‌طور غیرمستقیم از طریق عملکرد خانواده بر طلاق هیجانی تأثیر دارد. در این رابطه در ایران و خارج از ایران پژوهش‌هایی انجام شده که عبارت‌اند از: Rezvani and Saemi (2019) نتایج نشان دادند بین تمایز بین خود و طلاق هیجانی همبستگی منفی وجود دارد. از بین ابعاد مختلف تمایز خود، ارتباط بین سه متغیر: "پاسخ هیجانی"، "تقصیر هیجانی" و "آمیختن با دیگران" با طلاق هیجانی مثبت بود. علاوه بر این، همبستگی بین "موقعیت شخصی" و طلاق هیجانی منفی بود.

از سوی دیگر (Rupple and Curran (2012) در پژوهش خود با عنوان (فداکاری در روابط زناشویی) رضایت و نقش تعدیل‌گر دل‌بستگی بیان می‌کنند که میزان فداکاری کمتر همسر با رضایت زناشویی همبستگی منفی دارد. هرچه میزان کمبود فداکاری شخص و همسرش بیشتر باشد رضایت زناشویی کمتر است. همچنین طبق تحقیقات (Parker and Pattenden (2009) نیز مشخص گردیده است که زن یا شوهر در صورت احساس فقدان جبران متقابل همسر و عدم وجود انصاف به‌احتمال بیشتری به فداکاری به‌صورت یک امر منفی می‌نگرند. از آنجا که پژوهش‌های قبلی همچون تحقیقات (Cramerand Jowett (2010؛ Lemay, Clark and Feeney (2007) و (Sprecher (2001) بر این نکته دلالت داشته‌اند که فداکاری و انصاف بر رابطه صمیمیت با همسر و کیفیت زناشویی مؤثر می‌باشند.

امروزه یکی از دغدغه‌های متخصصان حوزه خانواده و ازدواج، یافتن راه‌های مناسب برای پیشگیری از طلاق است؛ بنابراین با توجه به افزایش صعودی طلاق در ایران، با توجه به شیوع این پدیده و اهمیت و تأثیر آن بر سازگاری و ثبات خانواده، شود (Khosravi, Moradi, Ahmadian and Yoosefi, 2021) شناخت دلایل طلاق هیجانی مانند کاهش ارضای نیازهای روان‌شناختی و باورهای فراشناختی در زوجین ضروری است. علاوه بر این، باید نقش برخی از متغیرهای رفتارهای ادراک فداکارانه همسر که ممکن است در وجود طلاق هیجانی در خانواده نقش داشته باشند را بررسی شوند. اجرای پژوهش حاضر از دو جنبه‌ی نظری و کاربردی حائز اهمیت است. با توجه به این که اکثر تحقیقات داخلی و خارج از کشور به بررسی طلاق هیجانی علل و پیامدهای طلاق هیجانی پرداخته‌اند و تحقیقات بسیار کمی رابطه متغیرهای رابطه ارضا نیازهای بنیادی روان‌شناختی، باورهای فراشناختی را مورد بررسی قرار داده‌اند. از دیدگاه نظری شناسایی عوامل مؤثر بر طلاق هیجانی به‌ویژه رابطه ارضا نیازهای بنیادی روان‌شناختی، باورهای فراشناختی با میانجیگری ادراک رفتارهای فداکارانه همسر اهمیت بسیاری دارد. زمینه را برای پژوهش‌های بعدی فراهم می‌کند و پژوهش حاضر می‌تواند راهگشای خوبی برای محققان و درمانگران در زمینه ازدواج و خانواده‌درمانی در شناخت و بهبود عوامل مؤثر بر طلاق هیجانی باشد.

اگرچه مطالعات قبلی نشان داده‌اند که تمایل به طلاق هیجانی با ارضای نیازهای بنیادی Khan (2018) Mohamammadi, Bazzazian, Amiri Majd, Ghamari, Sarkhabi، باورهای فراشناختی، Abdolmaleki, Dokanei Fard and Behbodi (2021) مرتبط است، اما به دلیل نقش ادراک رفتارهای فداکارانه همسر و تسهیل رابطه بین متغیرهای ارضای نیازهای بنیادی و باورهای فراشناختی دارای گرایش طلاق هیجانی نادیده گرفته شده است. همچنین ارضای نیازهای بنیادی و باورهای فراشناختی به‌عنوان مکانیسم یک فرآیند در رابطه با گرایش به طلاق هیجانی مورد بررسی قرار نگرفته‌اند. در پژوهش حاضر نه تنها تأثیرات مستقیم و مجزای متغیرها بر یکدیگر بررسی شده است، بلکه تأثیرات تعاملی و غیرمستقیم آن‌ها نیز در قالب یک مدل بررسی خواهد شد.

بنابراین، مسئله اصلی پژوهش حاضر این است که آیا مدل علی گرایش به طلاق هیجانی بر اساس ارضای نیازهای بنیادی، باورهای فراشناختی به‌واسطه ادراک رفتارهای فداکارانه همسر با داده‌های تجربی برازش دارد؟ و با بررسی پیشینه‌های پژوهشی و مبانی نظری آیا می‌توان این روابط را به‌صورت معادلات ساختاری بیان کرد؟

روش

پژوهش حاضر با توجه به هدف و روش اجرای آن، توصیفی از نوع همبستگی است. جامعه آماری پژوهش شامل کلیه زوجین مراجعه کننده به مرکز مشاوره خانواده بهزیستی شهر کرمانشاه طی سال‌های بهمن ۱۳۹۹ تا شهریور ۱۴۰۰ است. نمونه شامل ۱۹۲ زوج (۳۸۴ نفر) متقاضی طلاق بوده است که به دلایل مختلف از زندگی زناشویی خود ناراضی بوده و تصمیم به طلاق گرفتند. با استفاده از روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب و ابزارهای پژوهش بر روی آن‌ها اجرا گردید؛ و به دلیل تشکیل کلاس‌های هفتگی و ماهانه برای مشاوره زوجین است. در این پژوهش از روش سرشماری استفاده شد. ملاک‌های ورود به این مطالعه عبارت‌اند از: ۱- گذشت حداقل چهار سال از زندگی مشترک در زمان انجام پژوهش ۲- نداشتن اختلالات روانی مزمن ۳- تمایل به شرکت در پژوهش. معیارهای خروج نیز شامل ۱- ابتلا به اختلالات شخصیت با تشخیص روان‌شناس و روان‌پزشک ۲- زوجین غیربومی شهر کرمانشاه، ۳- گذراندن دوره‌های درمانی در زمان آزمون، ۴- عدم پاسخگویی و پرسشنامه‌های ناقص و نیز عدم تمایل به ادامه‌ی آزمون بود. در این پژوهش، طلاق هیجانی (متغیر ملاک)، ارضای نیازهای بنیادی و باورهای فراشناختی (متغیر پیش‌بین) و ادراک رفتارهای فداکارانه همسر به‌عنوان متغیر میانجی در نظر گرفته شدند. ابزار سنجش شامل مقیاس طلاق هیجانی (Gottman, 1999)، ارضا نیازهای بنیادی روان‌شناختی (La Guardia, Ryan, Couchman, and Dei (2000)، باورهای فراشناختی (Wells (1997) و ادراک رفتارهای فداکارانه همسر (Harper and Figuerres (2008) بود.

ابزارها

الف) مقیاس طلاق هیجانی^۱

مقیاس طلاق هیجانی گاتمن در سال ۱۹۹۹ طراحی شده (Gottman, 1999) و شامل سؤالاتی درباره جنبه‌های مختلف زندگی زوجین است این مقیاس ۲۴ سؤالی است و به روش پاسخگویی به صورت بله یا خیر است. هرچقدر میزان جواب‌های بله بیشتر باشد احتمال طلاق هیجانی بیشتر است. اگر جمع پاسخ‌های بلی برابر یا بالاتر بود زندگی زناشویی در معرض خطر و جدایی قرار دارد. (Gottman, 1999) در پژوهش احمدلو و زینالی درستی این ابزار تأیید و قابلیت اعتماد آن با استفاده از آلفای کرونباخ ۰/۸۷ به دست آمد (Ahmadloo and Zeinali, 2018). در این پژوهش نیز قابلیت اعتماد ابزار با آلفای کرونباخ ۰/۷۶ به دست آمد.

1 - emotional divorce questionnaire

ب) مقیاس ارضا نیازهای بنیادی روان‌شناختی^۱:

این مقیاس به منظور شناخت ارضا نیازهای بنیادی روان‌شناختی توسط *La Guardia, Ryan, Couchman, and Dei* (2000) تهیه شده است. و دارای سه خرده مقیاس: ۱- نیازهای خودمختاری، ۲- شایستگی و ۳- ارتباط با دیگران را می‌سنجد. ضریب پایایی حاصل از اجرای آن روی مادر، پدر، شریک رمانتیک و دوستان به ترتیب ۰/۹۲، ۰/۹۲، ۰/۹۲ و ۰/۹۲ گزارش شده است. همچنین این مقیاس روایی بالایی را در پژوهش‌ها نشان داده است (*Guardia and et al., 2000*). این مقیاس بر روی مدیران و دانشجویان نیز اجرا شده است که از روایی و پایایی مطلوبی برخوردار است. آلفای به دست آمده در پژوهش‌های ایرانی ۰/۷۴ تا ۰/۷۹ است (*Ghorbani and Watson, 2004* , *Qhorbani, 2004*). در این پژوهش برای نیاز به خودمختاری، شایستگی و ارتباط به ترتیب ۰/۶۴، ۰/۷۶ و ۰/۶۹ به دست آمد. این مقیاس ۲۱ سؤال دارد و بر اساس لیکرت درجه بندی شده است. این مقیاس ۲۱ سؤال دارد و پاسخ به سؤالات این مقیاس در قالب یک مقیاس چهار درجه لیکرت است. میزان ارضای نیاز به خودمختاری سؤال‌های (۱، ۴، ۸، ۱۱، ۱۴، ۱۷ و ۲۰) میزان ارضای نیاز به شایستگی سؤال‌های (۳، ۵، ۱۰، ۱۳، ۱۵ و ۱۹) و میزان ارضای نیاز به ارتباط سؤال‌های (۲، ۶، ۷، ۹، ۱۲، ۱۶، ۱۸ و ۲۱). و همچنین سؤال‌های شماره ۳، ۴، ۷، ۱۱، ۱۵، ۱۶، ۱۸، ۱۹ و ۲۰ باید برعکس نمره گذاری شوند. حداکثر نمره در خودمختاری، شایستگی و ارتباط به ترتیب ۴۲، ۴۹ و ۵۶ است. در این پژوهش نیز قابلیت اعتماد ابزار با آلفای کرونباخ ۰/۷۸ به دست آمد.

ج) مقیاس باورهای فراشناختی^۲:

فرم کوتاه مقیاس باورهای فراشناختی توسط *Wells (1997)* ساخته شده است. این مقیاس شامل ۳۰ ماده است. این مقیاس در قالب یک مقیاس چهار درجه لیکرت ۱- موافق نیستم الی ۴- کاملاً موافقم محاسبه می‌شود. این مقیاس دارای پنج خرده مقیاس است شامل: ۱) باورهای نگرانی مثبت (گویه‌های ۱، ۷، ۱۱، ۱۹، ۲۳، ۲۸)، ۲) کارآمدی شناختی پایین (گویه‌های ۸، ۱۴، ۱۷، ۲۴، ۲۶، ۲۹)، ۳) باورهای فراشناخت منفی در مورد افکار (گویه‌های ۶، ۱۳، ۲۱، ۲۲، ۲۵، ۲۷)، ۴) باورهای فراشناختی منفی (گویه‌های ۲، ۴، ۹، ۱۱، ۱۵، ۲۱). آلفای کرونباخ این مقیاس و مؤلفه‌های آن در دامنه‌ای از ۰/۷۲ تا ۰/۹۳ و ضریب اعتبار بازآزمایی ۰/۷۳ گزارش شده است (*Wells and Cartwright-Hatton, 2004*) در پژوهش *Abolghasemi and Kiamarsi (2009)* ضریب آلفای کرونباخ این مقیاس را ۰/۸۱ گزارش کرده‌اند. در این پژوهش نیز قابلیت اعتماد ابزار با آلفای کرونباخ ۰/۸۳ به دست آمد.

1 - perception of spouse's sacrificial behaviors questionnaire

2 - metacognitive beliefs questionnaire

د) مقیاس ادراک رفتارهای فداکارانه همسر^۱:

این مقیاس توسط Harper and Figuerres (2008) تهیه شده است. مقیاس رفتارهای فداکارانه یک ابزار ۵۰ سؤالی است که ۲۵ سؤال اول دربرگیرنده رفتارهای فداکارانه خود فرد و ۲۵ سؤال دوم دربرگیرنده ادراک فرد از رفتارهای فداکارانه شریک زندگی اش است. آزمودنی با استفاده از یک درجه بندی از نوع لیکرت در دامنه ای از ۱ (هرگز) تا ۵ (همیشه) به سؤالات جواب می دهد و حداقل نمره ۵۰ و حداکثر نمره ۲۵۰ گزارش می شود. هرچه نمره بالاتر از میانگین باشد نشانه انجام رفتارهای فداکارانه از طریق زوجین است. Harper and Figuerres (2008) در بررسی خود پایایی این مقیاس را با روش آلفای کرونباخ برای شوهران ۰/۸۴ و برای همسران ۰/۸۱ عنوان کرده است. Kavand, Khojasteh Mehr and Sudani, (2011) پایایی این مقیاس را با روش آلفای کرونباخ که ضریب پایایی ۲۵ سؤال اول به ترتیب در مردان ۰/۹۰ و در زنان ۰/۸۸ و ضریب پایایی ۲۵ سؤال دوم هم در مردان و هم در زنان ۰/۹۲ گزارش کرده است. همچنین روایی سازه این مقیاس با مقیاس کیفیت زناشویی Norton (1983) در نمونه مردان ۰/۵۵ و ۰/۶۵ و در نمونه زنان ۰/۵۱ و ۰/۶۸ به دست آمد که همگی در سطح ۰/۰۱ معنادار بودند. در پژوهش حاضر برای تعیین روایی مقیاس حاضر را به ۱۰ نفر از اساتید مجرب رشته روان شناسی داده شد و پس از بررسی اظهار نمودند که این مقیاس قادر به سنجش رفتارهای فداکارانه در رابطه با همسر است. در این پژوهش نیز قابلیت اعتماد ابزار با آلفای کرونباخ ۰/۷۶ به دست آمد.

شیوهی اجرا پژوهش

جهت انجام پژوهش کلیه زوجین شهر کرمانشاه با توجه به ملاک های ورود و خروج ۱۹۲ زوج (۳۸۴ نفر) به صورت در دسترس انتخاب شدند. با توجه به شیوع ویروس کرونا و فاصله گذاری اجتماعی مقیاس ها رو به صورت پرینت شده به منزل آزمودنی ها ارسال شده و برخی هم به صورت آنلاین از طریق اینترنتی نسبت به پاسخگویی به مقیاس ها جمع آوری شد. همچنین با استفاده از نرم افزار SPSS-23، تجزیه و تحلیل استنباطی با روش های آماری ضریب همبستگی پیرسون و معادلات ساختاری با استفاده از نرم افزار AMOS-24 تحلیل و تبیین شد. آلفای کرونباخ در مطالعه پیش رو برای مؤلفه طلاق هیجانی (۰/۷۶)، ارضا نیازهای بنیادی روان شناختی (۰/۷۸)، باورهای فراشناختی (۰/۸۳)، ادراک رفتارهای فداکارانه همسر (۰/۷۶) برآورد شده است. چون مقدار آلفای کرونباخ همه مقیاس ها بیشتر از ۰/۷۰ است، لذا می توان نتیجه گرفت که مقیاس های حاضر از پایایی قابل قبولی برخوردارند.

یافته‌ها

شاخص‌های آماری پژوهش حاضر از لحاظ تحصیلات (۷/۸ درصد) زیر دیپلم، (۱۵/۹ درصد) دیپلم، (۲۹/۴ درصد) کاردانی، (۳۲/۳ درصد) کارشناسی و (۱۴/۶ درصد) کارشناسی ارشد و بالاتر برآورد شده است. از لحاظ سنی (۴۲/۲ درصد) در سنین ۲۰-۳۰ سالگی، (۳۶/۳ درصد) در سنین ۳۱-۴۰ سالگی، (۱۹/۱ درصد) در سنین ۴۱-۵۰ سالگی، (۲/۴ درصد) بالاتر از ۵۰ سال سن بودند. از لحاظ مدت زمان ازدواج (۵۰/۸ درصد) بین ۱-۱۰ سال، (۳۱/۵ درصد) بین ۱۱-۲۰ سال، (۱۷/۷ درصد) بیشتر از ۲۰ سال بودند. میانگین برای متغیرهای باورهای فراشناختی، ارضا نیازهای بنیادی، ادراک رفتارهای فداکارانه همسر و طلاق هیجانی به ترتیب برابر با ۷۸/۱۶، ۶۵/۸۶، ۱۱۳/۹۴ و ۹/۳۲ است. همچنین انحراف استاندارد برای این متغیرها به ترتیب برابر ۶/۲۰۸، ۳/۴۳۵، ۳/۷۳۰ و ۲/۱۳۳ است.

یافته‌های توصیفی این پژوهش بر اساس آماره‌های توصیفی نشان داد که میانگین و انحراف استاندارد برای متغیرهای پژوهش، برای طلاق هیجانی ارضای نیازهای بنیادی، باورهای فراشناختی، ادراک رفتارهای فداکارانه به شرح زیر است:

جدول ۱. آماره‌های توصیفی متغیرهای پژوهش

متغیر	خرده مقیاس	میانگین	انحراف استاندارد
طلاق هیجانی		۲۹/۹۲	۳/۰۵۶
ارضای نیازهای بنیادی	خودمختاری	۳۲/۰۲	۴/۲۲۶
	شایستگی	۲۹/۶۲	۳/۴۸۳
باورهای فراشناختی	ارتباط با دیگران	۴۵/۱۱	۴/۸۸۵
	باورهای مثبت	۱۶/۳۷	۲/۲۱۵
	باورهای منفی	۱۱/۲۸	۲/۹۸۴
	اعتماد شناختی	۱۷/۳۱	۲/۱۱۷
	باورهای کنترلی	۱۴/۹۲	۳/۰۵۶
	خودآگاهی شناختی	۱۸/۲۸	۳/۸۳۵
ادراک رفتارهای فداکارانه همسر	رفتارهای خود	۱۰۵/۲۸	۹/۹۸۴
	رفتارهای شریک	۸۶/۳۱	۶/۱۱۷

وضعیت نرمال بودن متغیرهای پژوهش نیز با استفاده از آزمون کلموگروف-اسمیرنوف نشان داد که سطح معنی داری این آزمون برای متغیرها بزرگ‌تر از ۰/۰۵ بوده لذا داده‌های این متغیر در سطح اطمینان ۹۵ درصد، نرمال هستند.

جدول ۲. نتایج آزمون کلوموگروف-اسمیرنف برای بررسی نرمال بودن متغیرهای پژوهش

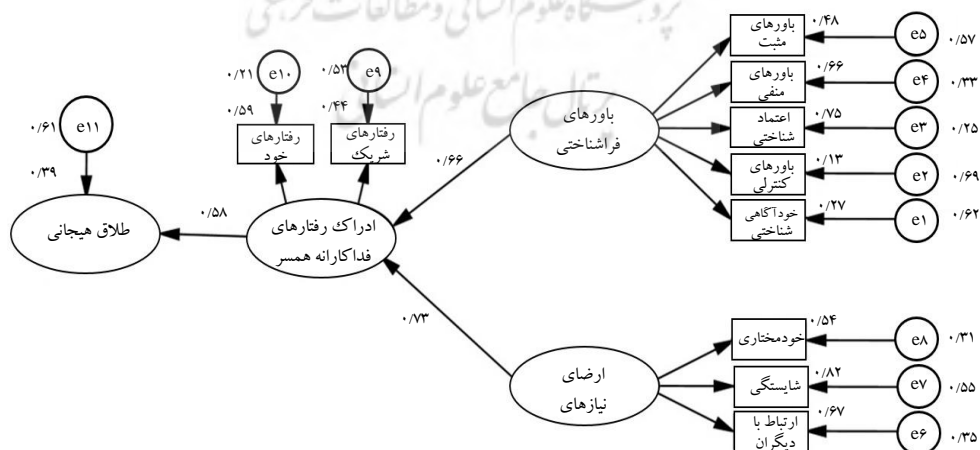
میزان آلفای کرونباخ	مؤلفه‌ها
۰/۸۹۲	ارضای نیازهای بنیادی
۰/۸۰۳	باورهای فراشناختی
۰/۹۱۲	ادراک رفتارهای فداکارانه همسر
۰/۸۵۳	طلاق هیجانی

پیش فرض، همبستگی میان متغیرهای پژوهش، برای انجام مدل معادلات ساختاری نیز بررسی گردید که نتایج آن به شرح جدول ۱ است.

جدول ۳. محاسبه همبستگی بین متغیرهای پژوهش

متغیرها	طلاق هیجانی	باورهای فراشناختی	ارضای نیازهای بنیادی	ادراک رفتارهای فداکارانه همسر
طلاق هیجانی	۱			
باورهای فراشناختی	۰/۷۲۵ Sig = ۰/۰۰۱	۱		
ارضای نیازهای بنیادی	-۰/۱۶۸۸ Sig = ۰/۰۰۰	-۰/۷۴۹۹ Sig = ۰/۰۰۰	۱	
ادراک رفتارهای فداکارانه همسر	-۰/۱۶۱۴ Sig = ۰/۰۰۰	۰/۵۸۰ Sig = ۰/۰۰۱	۰/۷۰۶ Sig = ۰/۰۰۰	۱

نتایج مندرج در جدول (۳) همبستگی معناداری بین طلاق هیجانی با باورهای فراشناختی و ارضای نیازهای بنیادی و ادراک رفتارهای فداکارانه همسر نشان می‌دهد و در سطح ۰/۰۱ وجود دارند. با فن مدل‌یابی معادلات ساختاری و به کمک نرم‌افزار AMOS 24 فرضیه‌های تحقیق مورد آزمون قرار گرفته‌اند.

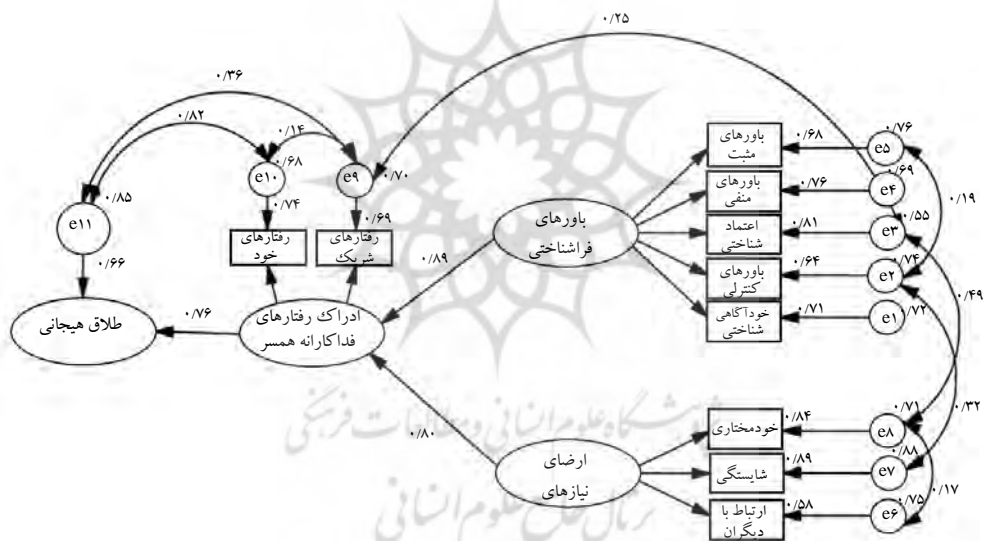

شکل ۱: مدل ساختاری تحقیق با ضرایب استاندارد

جدول ۴. شاخص‌های برازش مدل کلی

PCFI	PNFI	PRATIO	RFI	IFI	CFI	NFI	RMSEA	X2/df	مدل کلی
>۰/۵۰	>۰/۵۰	>۰/۵۰	>۰/۹	>۰/۹	>۰/۹	>۰/۹	<۰/۰۵	<۳	میزان قابل قبول
۰/۴۹۷	۰/۲۸۸	۰/۲۰۹	۰/۷۴۶	۰/۶۹۸	۰/۷۲۹	۰/۷۴۵	۰/۰۹۶	۳/۹۷۰	مقادیر محاسبه شده

نسبت کای اسکوئر مدل ساختاری به درجه آزادی برابر ۳/۹۷۰ و نامناسب است؛ و همه شاخص‌های برازش تطبیقی کمتر از ۹۰ درصد هستند که نامناسب است، شاخص RMSEA بالاتر از ۵ درصد و نامناسب است. و نیز شاخص‌های مقتصد (اقتصادی بودن) کمتر از ۵۰ درصد بوده و نامناسب هستند؛ بنابراین نیاز به اصلاحاتی در مدل است. با قرار دادن پیکان دوطرفه (کوواریانس) بین خطاهای متغیرها در مدل، می‌توان تمامی شاخص‌های مطلق، تطبیقی و مقتصد شده را بهبود بخشید و همچنین مقدار کای اسکوئر را به میزان قابل توجهی کاهش داد که روش‌شناسی مدل معادلات ساختاری کاملاً قابل توجیه است (Ghasemi, 2013).

شکل ۲: مدل اصلاحی پژوهش با ضرایب استاندارد

جدول ۵. شاخص‌های برازش مدل کلی

PCFI	PNFI	PRATIO	RFI	IFI	CFI	NFI	RMSEA	X2/df	مدل کلی
>۰/۵۰	>۰/۵۰	>۰/۵۰	>۰/۹	>۰/۹	>۰/۹	>۰/۹	<۰/۰۵	<۳	میزان قابل قبول
۰/۶۰۳	۰/۷۱۲	۰/۵۹۶	۰/۹۴۱	۰/۹۷۳	۰/۹۸۱	۰/۹۴۷	۰/۰۱۱	۱/۵۰۷	مقادیر محاسبه شده

مقدار NFI در جدول ۰/۹۴۷ به دست آمده، مقدار استاندارد ۰/۹ به دست آمده که از برازش مطلوبی را برخوردار است. مقدار RFI یا شاخص برازش نسبی مقدار ۰/۹۴۱ به دست آمده که این شاخص گویای وضعیت مطلوب برازش مدل است. مقدار IFI یا شاخص برازش افزایشی مقدار ۰/۹۷۳ به دست آمده که این شاخص گویای وضعیت مطلوب برازش مدل است. مقدار CFI یا شاخص برازش تطبیقی مقدار ۰/۹۸۱ به دست آمده که این شاخص به برازش مطلوب مدل اشاره دارد. مقدار RMSEA یا ریشه دوم میانگین مربعات خطای برآورد مقدار ۰/۰۱۱ به دست آمده که با توجه به مقدار استاندارد کمتر از ۰/۰۵، مطلوب است. مقدار PNFI یا شاخص هنجار شده مقتصد برابر ۰/۷۱۲ و بالاتر از ۰/۵ و نشان از وضعیت مطلوب مدل دارد. مقدار PCFI یا شاخص برازش تطبیقی مقتصد برابر ۰/۶۰۳ و بالاتر از ۰/۵ و نشان از وضعیت مطلوب مدل دارد. مقدار PRATIO یا نسبت مقتصد بودن برابر ۰/۵۹۶ و بیشتر از ۰/۵ و نشان از وضعیت مطلوب مدل دارد.

جدول ۶. اثرات مستقیم و غیرمستقیم متغیرهای پژوهش بر یکدیگر

اثرات مستقیم و غیرمستقیم	میزان اثر	آماره آزمون t	سطح معناداری	نتیجه
ادراک رفتارهای فداکارانه همسر ← طلاق هیجانی	۰/۵۸	۱۲/۰۹۷	۰/۰۰۱	تأیید
باورهای فراشناختی ← ادراک رفتارهای فداکارانه همسر ← طلاق هیجانی	۰/۴۷	۵/۶۷۹	۰/۰۰۱	تأیید
ارضای نیازهای بنیادین ← ادراک رفتارهای فداکارانه همسر ← طلاق هیجانی	۰/۳۸	۶/۴۱۲	۰/۰۰۱	تأیید

می توان گفت کلیه شاخص ها مدل از برازش مناسبی برخوردار بوده و اکثر اصلاح شاخص ها بهبود یافتند؛ بنابراین نتایج با توجه به مدل برازش یافته و انجام آزمون سوبل برای برخی روابط نشان داد: تأثیر غیرمستقیم باورهای فراشناختی بر طلاق هیجانی از طریق ادراک رفتارهای فداکارانه همسر برابر ۰/۴۷ بوده که در سطح $P < ۰/۰۵$ معنی دار است، تأثیر غیرمستقیم ارضا نیازهای بنیادی بر طلاق هیجانی از طریق ادراک رفتارهای فداکارانه همسر برابر ۰/۳۸ بوده که در سطح $P < ۰/۰۵$ معنی دار است، همچنین تأثیر مستقیم ادراک رفتارهای فداکارانه بر طلاق هیجانی برابر ۰/۵۸ بوده که در سطح $P < ۰/۰۵$ معنی دار است.

بحث و نتیجه گیری

هدف از پژوهش حاضر مدل علی گرایش به طلاق هیجانی بر اساس ارضای نیازهای بنیادی، باورهای فراشناختی با میانجی گری ادراک رفتارهای فداکارانه همسر بود. نتایج با توجه به مدل برازش یافته و انجام آزمون سوبل برای برخی روابط نشان داد: تأثیر غیرمستقیم باورهای فراشناختی بر طلاق هیجانی از طریق ادراک رفتارهای فداکارانه همسر برابر ۰/۴۷ بوده که در سطح $P < ۰/۰۵$ معنی دار است، تأثیر غیرمستقیم ارضا نیازهای بنیادی بر طلاق هیجانی

از طریق ادراک رفتارهای فداکارانه همسر برابر $0/38$ بوده که در سطح $P < 0/05$ معنی دار است، همچنین تأثیر مستقیم ادراک رفتارهای فداکارانه بر طلاق هیجانی برابر $0/58$ بوده که در سطح $P < 0/05$ معنی دار است. این پژوهش با پژوهش Sarkhabi Abdolmaleki, M., Dokanei Fard, F., and Behbodi, M. (2021) نشان داد که بین باورهای فراشناختی و راهبردهای نظم جویی هیجانی با طلاق هیجانی رابطه معناداری وجود دارد، همسو است. نتایج پژوهش Ostadabbasi and Safarzadeh (2022) نشان داد که بین سلامت خانواده اصلی با رفتارهای فداکارانه رابطه معنی دار وجود دارد، همسو است. Khan Mohammadi, Bazzazian, Amiri Majd, Ghamari (2018) نیازهای بنیادین روان‌شناختی به‌طور غیرمستقیم از طریق عملکرد خانواده بر طلاق هیجانی تأثیر دارد، همسو است. Khojasteh Mehr, Kerachian and Shirali Nia, (2014) نشان دادند رابطه مثبتی بین ادراک رفتارهای فداکارانه با کیفیت زندگی زناشویی وجود دارد، همسو است. Rezaeian and et al., (2018) نشان دادند واکنش هیجانی و گسلس هیجانی بین زوجین متقاضی طلاق و عادی تفاوت معناداری وجود دارد، همسو است.

در تبیین این پژوهش می‌توان گفت که خانواده نخستین کانون تأمین نیازهای هیجانی برای زوجین محسوب می‌شود، با توجه به افزایش طلاق‌های رسمی در جامعه ایران نظر محققین و کارشناسان بر این است با وضعیت دیگری به‌عنوان طلاق پنهان روبرو هستیم که چه‌بسا مشکلاتی بیشتر و بزرگ‌تر از طلاق رسمی را در پی دارد از جمله طلاق هیجانی است. در این پژوهش توجه خاصی به طلاق هیجانی (پنهان) شده است که در آن تصویر نظام خانواده از بیرون ثابت به نظر می‌رسد، اما در درون تو خالی است. انحراف و نارضایتی زناشویی را می‌توان از بیگانگان پنهان کرد؛ اما بر افراد خانواده به‌ویژه فرزندان تأثیر منفی می‌گذارد. (Niyazi, Miri and Afra, 2020).

طلاق هیجانی می‌تواند زندگی را برای افراد سخت و دشوار کند و بروز مشکلات متعدد دیگری شود (Khosravi, Moradi, Ahmadian and Yoosefi (2021)). نظریه خودتعیین‌گری بر این اعتقاد است که روابط عاشقانه در انسان‌ها بسته به میزان ارضای نیازهای بنیادین روان‌شناختی، بیش‌تر خواهند بود. بر این اساس می‌توان گفت ارضای نیازهای بنیادی خودمختاری، شایستگی و تعلق در افراد، باعث بهبود عملکرد خانوادگی آن‌ها در زمینه‌های حل مسئله، ارتباط، نقش‌ها، همراهی هیجانی، آمیزش هیجانی و می‌شود. در تبیینی دیگر، بر پایه نظریه خودتعیین‌گری، ارضای نیازهای بنیادی روان‌شناختی بر نتایج مثبت انگیزشی و رفتاری اثر می‌گذارد. نظریه خودتعیین‌گری فرض می‌کند که ارضای نیازهای بنیادین روان‌شناختی برای انگیزش درونی و انجام کامل وظایف و نقش‌ها و در نتیجه عملکرد بهینه ضروری است و در چارچوب خانواده می‌توان گفت زمانی که این نیازها ارضا شوند و به‌خوبی پرورش یابند باعث بهبود عملکرد خانواده می‌شود که آن‌هم به‌نوبه خود بر کاهش

طلاق هیجانی تأثیر می‌گذارد. یافته‌های پژوهشی نشان می‌دهد که همراه با افزایش ارضای نیازها در روابط عاشقانه، حرمت خود، سرزندگی و عواطف مثبت زوجین افزایش و عواطف منفی کاهش می‌یابد. بدین ترتیب پیامد چنین وضعیتی آن است که افراد بسته به میزان ارضای نیازهای خود در روابط عاشقانه، رضایت خرسندی بیشتری را از آن رابطه گزارش می‌دهند (Patrick, Knee, Canevello and Lonsbary, 2007). سطح طلاق هیجانی قابل توجه است و نیاز به توجه ویژه مشاوران و مریبان دارد، به‌ویژه اینکه طلاق هیجانی نه تنها بر روابط درونی زوجین بلکه بر مسئولیت‌ها و نقش‌های آن‌ها در کل نظام خانواده تأثیر می‌گذارد. در اصل، این مطالعه تأیید می‌کند که وقتی زوج‌ها از به هم نزدیک می‌شوند، افکار، ایده‌ها و تجربیات نسلی مشابهی را به اشتراک می‌گذارند. باین حال، شکاف بزرگ بین آن‌ها در دیدگاه‌ها و انتظارات است که می‌تواند باعث سوء تفاهم‌ها و در نتیجه اختلال در عملکرد شود که ممکن است منجر به درگیری هیجانی و در نتیجه طلاق هیجانی شود.

پژوهش (khosravi and et al., 2021) نشان دادند با شناسایی عوامل به همراه برنامه‌ریزی مناسب می‌تواند منجر به کاهش طلاق هیجانی شود (Jafari Soltanabadi, Monirpoor and Mirzahouseini 2021). از این باور حمایت می‌کند که روابط اولیه افراد در محیط خانواده به شکل سبک دل‌بستگی خاص و سطوح بالا یا پایین تمایز یافتگی منجر می‌گردد و این تجارب اولیه بر روابط بین فردی زوجین در بزرگ‌سالی تأثیر مستقیم می‌گذارد. بوئن (1978) معتقد است که در رابطه زناشویی هرگاه سطح تمایز یافتگی هر دو زوج پایین باشد آمیزش هیجانی بیشتری روی می‌دهد که این حالت منجر به کاهش کیفیت زناشویی و سازگاری پایین در روابط زناشویی می‌شود. در عوض زوج‌هایی که حداقل آمیزش هیجانی را با هم دارند، بیشترین فردیت را نیز دارند و این، امکان با هم بودن باثبات و محکم‌تری به آن‌ها می‌دهد. با گسترش ادراک و رفتارهای فداکارانه میان همسران، اعتماد همسران بیشتر و در نتیجه موجب استحکام نهاد خانواده می‌شود. یکی از راه‌های افزایش وفاداری تعمیق و تحکیم فداکاری همسران، توجه به ارضای نیازهای زیستی، هیجانی، شناختی، اجتماعی، جنسی و زیبایی‌یگدیگر است؛ و از سوی دیگر، شناخت شخصیت و افق فکری همسران، راهبرد دیگری در توسعه اعتمادآفرینی بین آن‌هاست (Middleton, 2019).

علاوه بر این، فراشناخت تفکر در مورد فرآیند افکار است. فرآیندهای فراشناختی دارای دو جنبه مستقل اما مرتبط هستند: دانش فراشناختی و تجربه فراشناختی. مطالعات نشان داده‌اند که باورهای فراشناختی در ابتلا به اختلالات اضطرابی نقش دارند. بر این اساس، فراشناخت مفهومی چندوجهی است که شامل باورها فرآیندها و راهبردهایی است که شناخت را ارزیابی، نظارت یا کنترل می‌کند (Hamoniere, Milan and Varescon, 2022).

Sarkhabi Abdolmaleki, M., Dokanei Fard, F., and Behbodi, M. (2021) نشان دادند هرچه میزان باورهای فراشناختی در بین زنان متأهل مراجعه کننده به خانه‌های سلامت شهر تهران افزایش و یا کاهش یابد میزان طلاق هیجانی افزایش و یا کاهش می‌یابد.

باورهای فراشناختی مثبت به سودمندی نگرانی، تفکر، تشخیص تهدید و سایر راهبردهای مشابه اشاره دارد. این باورها ممکن است در ظاهر منطقی به نظر آیند، باین حال، ماهیت آن‌ها ناقص و تحریف شده است. حوزه دوم باورهای فراشناختی به معنای منفی و اهمیت رویدادهای شناختی درونی مربوط می‌شود. باور منفی به دودسته کنترل ناپذیری افکار و معنا، اهمیت و خطر افکار کلی تقسیم می‌شوند. چنین خرافاتی زمینه شکست زوجین را بیشتر می‌کند و باعث تفاسیر منفی و افزایش تهدید رویدادهای ذهنی می‌شود (Sarkhabi Abdolmaleki, Dokanei Fard and Behbodi, 2021). باورهای فراشناختی یک جزء جدایی ناپذیر از توانایی فرد برای رشد صمیمت است و به نظر می‌رسد سطح باورهای فراشناختی با سطح رضایت زناشویی مرتبط باشد. در تبیین این پژوهش می‌توان گفت که وجود باورهای فراشناختی (مثبت و منفی) می‌تواند بر طلاق هیجانی تأثیر داشته باشد. زوجینی که باورهای فراشناختی مثبت‌تری داشته باشند، باورهای عاملی برای تقویت افزایش ناراحتی و گرایش به طلاق بیشتری را تجربه می‌کنند.

محدودیت‌های پژوهش

جامعه آماری و حجم نمونه این پژوهش محدود به شهر کرمانشاه است و نمی‌توان یافته‌های آن را به سایر جوامع تعمیم داد. عدم کنترل متغیرهایی نظیر عوامل اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی در تعمیم یافته‌های حاصل از جانب احتیاط را رعایت نمود. عدم همکاری کامل بعضی از آزمودنی‌ها ترس از افشای مسائل شخصی حتی در راستای اهداف تحقیق.

پیشنهاد‌های پژوهشی و کاربردی

با تدوین برنامه‌های آموزشی مناسب در چارچوب آموزش‌های قبل از ازدواج، توانمندسازی زوجین و مداخلات پیش از طلاق، در جهت ارضای نیازهای اساسی بنیادی، باورهای فراشناختی و ادراک رفتارهای فداکارانه همسر موجب بهبود و ارتقای عملکرد خانواده گردید و گامی در جهت کاهش طلاق هیجانی زوجین در این راه مؤثر واقع شد. تحقیق حاضر از نوع همبستگی و روش گردآوری داده‌ها خود گزارشی بوده، لذا استنباط علی از نتایج باید با احتیاط انجام شود.

اخلاق پژوهش

جنبه‌های اخلاقی مورد استفاده در پژوهش حاضر؛ عبارت‌اند از: دادن اختیارات لازم به شرکت‌کنندگان برای شرکت در مطالعه و کسب رضایت شفاهی آن‌ها. همچنین به آنان اطمینان داده شد که یافته‌های آنان محرمانه است و در مقاله‌ای بدون ذکر اطلاعات شخصی آن‌ها به چاپ خواهد رسید. در این پژوهش علاوه بر نوشتن راهنما در ابتدای پرسشنامه، در اجرای پژوهش هدف از اجرا به‌روشنی برای آنان توضیح داده شد؛ پرسشنامه‌ها اطلاعات دموگرافیک از قبیل سن، جنس، تحصیلات، شغل، تعداد سال‌های ازدواج و داشتن فرزند بود. محدوده سنی افراد بین ۲۰ تا ۴۵ سال و بالاتر بود. پس از تکمیل پرسشنامه‌ها، پرسشنامه‌ها جمع‌آوری و از مشارکت‌کنندگان در انجام پژوهش قدردانی شد. مدت‌زمان پژوهش ۶ ماه بود. از جمله ملاحظات آنکه سعی شد در این پژوهش رعایت شود. شرکت در این مطالعه برای شرکت‌کنندگان کاملاً رایگان و اختیاری بود. علاوه‌براین در تمام متن مقاله امانت‌داری در استفاده از منابع داخلی و خارجی و دقت در استناددهی رعایت شده است.

منابع مالی

این مطالعه با هزینه شخصی پژوهشگران انجام گرفته و در هیچ‌یک از مراحل انجام این پژوهش هیچ‌گونه منابع مالی دریافت نشده است.

دسترسی به مواد و داده‌ها

داده‌ها محرمانه بوده و نتایج آن در اختیار هیچ‌کسی قرار نخواهد گرفت.

تأیید اخلاقی و رضایت مشارکت‌کنندگان

در این مطالعه، علاوه بر نوشتن راهنما در ابتدای پرسشنامه، هدف از پژوهش برای شرکت‌کنندگان در پژوهش توضیح داده شده است. سپس آن‌ها فرم رضایت از شرکت در پژوهش را تکمیل کردند.

رضایت برای انتشار

نویسنده برای انتشار این مقاله رضایت کامل دارد.

تصریح درباره تعارض منافع

این پژوهش با منافع شخص یا سازمانی منافات ندارد.

سپاسگزاری

بدین‌وسیله از همه زن و شوهرهای شرکت‌کننده در این پژوهش تشکر می‌کنیم.

References

- Abolghasemi, A., Kiamarsi, A. (2009). The Relationship between Metacognition and Cognitive Failures in the Elderly. *Advances in Cognitive Sciences*, 11 (1):8-15. <http://icssjournal.ir/article-1-523-fa.html>. [Persian]
- Ahmadloo, M., Zeinali, A. (2018). Predicting of emotional divorce based on novelty seeking, negative perfectionism, and insecure attachment among employed women of Urmia city. *ioh*. 15 (2), pp. 64-72. <http://ioh.iums.ac.ir/article-1-1979-fa.html>. [Persian]

- Barzoki, M. H., Tavakoll, M., & Burrage, H. (2015). Rational-Emotional 'Divorce' in Iran. *Applied Research in Quality of Life*, 10(1), 107-122. <https://link.springer.com/article/10.1007/s11482-014-9303-9>.
- Bedair, K., Hamza, E. A., & Gladding, S. T. (2020). Attachment Style, Marital Satisfaction, and Mutual Support Attachment Style in Qatar. *The Family Journal*, 28(3), 329-336. <https://doi.org/10.1177/1066480720934377>.
- Besharat, M., Hooshmand, S., Rezazadeh, S., Gholamali Lavasani, M. (2021). The moderating role of basic psychological needs satisfaction on the relationship between parenting styles and children's marital satisfaction. *Journal of Family Psychology*, 2(1), 15-28. <http://frooyesh.ir/article-1-110-fa.html>. [Persian]
- user, T. J., Pertuit, T. L., & Muller, D. L. (2019). Nonsuicidal self-injury, stress, and self-differentiation. *Adulthoodspan Journal*, 18(1), 4-16. <https://doi.org/10.1002/adsp.12065>.
- Capobianco, L., Faija, C., Husain, Z., & Wells, A. (2020). Metacognitive beliefs and their relationship with anxiety and depression in physical illnesses: A systematic review. *PLoS one*, 15(9), e0238457. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0238457>.
- Cramer, D., & Jowett, S. (2010). Perceived empathy, accurate empathy, and relationship satisfaction in heterosexual couples. *Journal of Social and Personal Relationships*, 27(5) 327-349. <https://doi.org/10.1177/0265407509348384>.
- Deci, E. L., & Ryan, R. M. (2002). Overview of self-determination theory: An organismic dialectical perspective, In E. L. Deci & R. M. Ryan (Eds.), *Handbook of self-determination research* (pp. 3-33) New York: University of Rochester Press. <https://www.semanticscholar.org/paper/Overview-of-self-determination-theory%3A-An-Ryan-Deci/530b3aa97f6e3937c529e14e8165820cbf50d601>.
- Deci, E. L., & Ryan, R. M. (2011). Levels of analysis, regnant causes of behavior and well-being: The role of psychological needs. *Psychological Inquiry*, 22(1), 17-22. <https://doi.org/10.1080/1047840X.2011.545978>.
- Dodd, R., Fisher, P. L., Makin, S., Moore, P., & Cherry, M. G. (2021). The Association Between Maladaptive Metacognitive Beliefs and Emotional Distress in People Living With Amyotrophic Lateral Sclerosis. *Frontiers in Psychology*, 12, 482. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2021.609068>.
- Drake, J. R. (2011). *Differentiation of self inventory-short form: creation and initial evidence of construct validity* (Doctoral dissertation, University of Missouri-Kansas City). <http://hdl.handle.net/10355/11137>.
- Fakhari, N., Latifian, M., Etemd, J. (2014). A Study of Psychometric Properties of the Executive Skills Scale for Pre-School Children (Parent Form). *Quarterly of*

- Educational Measurement*, 4(15), 35-58.
https://jem.atu.ac.ir/article_269.html. [Persian]
- Ghasemi, V. (2013). *Structural equation modeling in social research using Graphics Amos*, Tehran: Sociologists Publications.
<https://www.adinehbook.com/gp/product/6005546378>. [Persian]
- Ghorbani, N. & Watson, P. J. (2004). Two facets of self-knowledge, big five, and promotion among Iranian managers. *Journal of social behavior and Personality: An International Journal*, 32, 769-776.
<https://doi.org/10.2224/sbp.2004.32.8.769>.
- Gottman, J. M. (1999). *The marriage clinic: A scientifically-based marital therapy*. WW Norton & Company. <https://psycnet.apa.org/record/1999-04141-000>
- Grossmann, I., Huynh, A. C., & Ellsworth, P. C. (2016). Emotional complexity: Clarifying definitions and cultural correlates. *Journal of Personality and social psychology*, 111(6), 895. <https://doi.org/10.1037/pspp0000084>.
- Hall, M., & Hall, J. (2011). Sacrifice and marital satisfaction. *Ideas and Research*, 20, 1-5. https://www.counseling.org/resources/library/vistas/2011-v-online/Article_20.pdf.
- Hamonniere, T., Laqueille, X., Vorspan, F., Dereux, A., Illel, K., & Varescon, I. (2020). Toward a better understanding of the influence of repetitive negative thinking in alcohol use disorder: An examination of moderation effect of metacognitive beliefs and gender. *Addictive Behaviors*, 111, 106561. <https://doi.org/10.1016/j.addbeh.2020.106561>.
- Hamonniere, T., Milan, L., & Varescon, I. (2022). Repetitive negative thinking, metacognitive beliefs, and their interaction as possible predictors for problematic cannabis use. *Clinical Psychology & Psychotherapy*, 29(2), 706-717. <https://doi.org/10.1002/cpp.2664>.
- Harper, J. M., & Figuerres, K. S. (2008). Perception of sacrifice scale. *Unpublished measure*. Brigham Young University, Provo, UT. <https://www.proquest.com/openview>.
- Jafari Soltanabadi, A., Monirpoor, N., Mirzahouseini, H. (2021). The Association of Couples' Feeling of Happiness with Differentiation of Self (DoS) and Early Object Relations with the Mediating Role of Religious Marital Satisfaction. *Journal of Applied Family Therapy*, 2(1), 159-176. doi: [10.22034/aftj.2021.283679.1076](https://doi.org/10.22034/aftj.2021.283679.1076). [Persian]
- Kavand, M., Khojasteh Mehr, R., Sudani, M. (2011). Investigating the Relationship between Sacrificing Behaviors, Sacrifice Motivations and Perception of Fairness with Marital Intimacy in Parents of Elementary School Students in Boroujerd, M.Sc. Thesis, Shahid Chamran University of Ahvaz. <https://ganj.irandoc.ac.ir/#/articles/022cacdfed6aa1b31a1c19d0463bef60> [Persian]

- Kawach, N. (2012). In Saudi who is blamed for high divorce rates? Emirates 24/7 News. [http:// www.emirates247.com/news/region/in-saudi-who-is-to-blame-for-high-divorce-rates-2012-03-20-1.449351](http://www.emirates247.com/news/region/in-saudi-who-is-to-blame-for-high-divorce-rates-2012-03-20-1.449351).
- Khan Mohammadi, Z., Bazzazian, S., Amiri Majd, M., Ghamari, M. (2018). Predicting emotional divorce based on psychological basic needs, marital expectations, and family function. *Ijfp*, 5 (1), 17-30. https://www.ijfpjournal.ir/article_245536.html?lang=fa. [Persian]
- Khojasteh Mehr, R., Kerachian, M., & Shirali Nia, K. (2014). The mediating role of spouse's perception of sacrificing behaviors in the relationship between attachment styles and marital quality. *Journal of Family Psychology*, 1(2), 31-40. https://www.ijfpjournal.ir/article_245496.html. [Persian]
- khosravi, J., moradi, O., Ahmadian, H., yoosefi, N. (2021). The Causal Model of Emotional Divorce Trend Based on Self-Differentiation through Marital Affliction Mediation. *Quarterly Journal of Women and Society*, 12(46), 159-172. [doi: 10.30495/jzv.2021.24337.3168](https://doi.org/10.30495/jzv.2021.24337.3168).
- Koole, S. L., Schlinkert, C., Maldei, T., & Baumann, N. (2019). Becoming who you are: An integrative review of self-determination theory and personality systems interactions theory. *Journal of Personality*, 87(1), 15-36. <https://doi.org/10.1111/jopy.12380>.
- La Guardia, J. G., Ryan, R. M., Couchman, C. E., & Deci, E. L. (2000). Within-person variation in security of attachment: a self-determination theory perspective on attachment, need fulfillment, and well-being. *Journal of Personality and social psychology*, 79(3), 367. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.79.3.367>.
- Lemay, E. P., Clark, M. S., & Feeney, B. C. (2007). Projection of responsiveness to needs and the construction of satisfying communal relationships. *Journal of Personality and Social Psychology*, 92(1) 834-853. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.92.5.834>.
- Middleton, S. L. (2019). *The Case Against Infidelity: Understanding the Process of Staying Faithful to One's Spouse* (Doctoral dissertation, Alliant International University). 13807843. <https://www.proquest.com/openview/a501f1533ee0e1586d948df2fc280ea8>.
- Mirzakhani, F., Khodadadi Sangdeh, J., Nabipour A R. (2019). Marital factors affecting addiction among Iranian women: a qualitative study. *Journal of Substance Use*, 25 (1), 28-33. <https://doi.org/10.1080/14659891.2019.1659867>.
- Mohammadi, B., Bahadoran Baghbadrani, Sh., Vahid Dastjerdi, M. (2018). In examining the relationship between emotional intelligence and emotional divorce of employee couples. *Fourth International Conference on Management Research and Humanities in Iran, Tehran*, Modger Management Research Institute. <https://civilica.com/doc/882965/>. [Persian]

- Naemi, A. (2018). Relationship between basic psychological needs satisfaction with resilience and marital satisfaction in teachers. *International Journal of Educational and Psychological Researches*, 4(2): 78-83. <https://www.ijepjournal.org/text.asp?2018/4/2/78/237298>.
- Niyazi, M., Miri, S., Afra, H. (2020). A meta-analysis of studies on factors affecting emotional divorce in Iran society. *Journal of Socio-Cultural Changes*, 17(1), 179-195. https://journal.khalkhal.iau.ir/article_675216.html. [Persian]
- Norton, R. (1983). Measuring marital quality: A critical look at the dependent variable. *Journal of Marriage and the Family*, 141-151. <https://www.jstor.org/stable/351302>.
- Ostadabbasi, S., & Safarzadeh, S. (2022). Relationship between the health of the main family and mindfulness with sacrificial behavior, Equity Perception and marital commitment in married female students in Ahvaz. *Quarterly Journal of Women and Society*, 13(49), 17-28. doi: 10.30495/jzv.2021.24680.3214. [Persian]
- Parker, R., & Pattenden, A. (2009). Strengthening and repairing relationships: Addressing forgiveness and sacrifice in couples education and counseling. *Australian Family Relationships Clearinghouse (AFRC) Briefing*. <https://core.ac.uk/download/pdf/30685525.pdf>.
- Parvin, S., Davoodi, M., Mohamadi, F. (2012). Sociological factors influencing emotional divorce in Tehran. *Women's Strategic Studies*, 14(56) (summer 2012), 119-153. http://www.jwss.ir/article_12269.html. [Persian]
- Paslan, N. A., & Othman, M. H. (2019). Depression of Women Undergoing Divorce Process in Malaysia. *EDITORIAL TEAM*, 41. <https://doi.org/10.46886/ijarp/v6-i1/6979>.
- Patrick, H., Knee, C. R., Canevello, A., & Lonsbary, C. (2007). The role of need fulfillment in relationship functioning and well-being: a self-determination theory perspective. *Journal of Personality and social psychology*, 92(3), 434. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.92.3.434>.
- Patten, K., & Campbell, S. (2017). Neuro emotional literacy program: Does teaching the function of affect and affect regulation strategies improve affect management and well-being? *Themes in Science and Technology Education*, 9(2), 93-108. <https://www.learntechlib.org/p/181454/>.
- Qhorbani, N. (2004). Revision of the semantic bases of self-knowledge. Vice President of Research, University of Tehran. <https://profile.ut.ac.ir/~nqhorbani/grants>. [Persian]
- Rasheed, A., Amr, A., & Fahad, N. (2021). Investigating the Relationship between Emotional Divorce, Marital Expectations, and Self-Efficacy among Wives in Saudi Arabia. *Journal of Divorce & Remarriage*, 62(1), 19-40. <https://doi.org/10.1080/10502556.2020.1833290>.

- Rashid, K., Hasanvand, F., Nabizadeh, S., Rashti, A. (2019). Exploring Effective External Factors on Emotional Divorce among Women. *Journal of Woman and Family Studies*, 7(1), 117-137. [Doi:10.22051/jwfs.2019.16402.1507](https://doi.org/10.22051/jwfs.2019.16402.1507). [Persian]
- Rezaei, A., Mirzadeh Kouhshahi, F., Yaghoubi Taraki, E. (2017). Couples' Emotional Interactions and its Role in Emotional Divorce and Initiating for Divorce: A Qualitative Study. *Journal of Family Research*, 13(4), 585-604. https://jfr.sbu.ac.ir/article_97614.html. [Persian]
- Rezaeian, H., massumy, S., hosseinian, S. (2018). The study and comparison of self-differentiation, communication patterns, and sexual satisfaction in divorce-seeking and normal couples. *Biannual Journal of Applied Counseling*, 7(2), 17-32. [Doi:10.22055/jac.2017.21520.1434](https://doi.org/10.22055/jac.2017.21520.1434). [Persian]
- Rezvani, H., Saemi, H. (2019). Correlation between Self-differentiation and Neuroticism with Emotional Divorce in Married Students of Azad Shahr Azad University, *JHPM*, 8 (2), 23-30. <http://jhpm.ir/article-1-912-fa.html>. [Persian]
- Rupple, E. K., & Curran, M. A. (2012). Relational Sacrifices in Romantic Relationships: Satisfaction and the Moderating Role of Attachment. *Journal of Social and Personal Relationships*, 29(1) 508-529. <https://doi.org/10.1177/0265407511431>.
- Safarzadeh, S., Azizpoor, P. (2017). Moderating Role of Perception of Equity and Sacrificial Behavior on Relationship of Spouse Intimacy with Marital Quality. *Journal of Family Research*, 12(3), 391-411. https://jfr.sbu.ac.ir/article_97409.html. [Persian]
- Sarkhabi Abdolmaleki, M., Dokanei Fard, F., & Behbodi, M. (2021). Providing a Model for Predicting Couples' Emotional Divorce Based on Metacognitive Beliefs and Emotional Regulation Strategies Mediated by Marital Burnout in Married Women. *Journal of Applied Family Therapy*, 2(2), 1-28. [Doi:10.22034/aftj.2021.276753.1059](https://doi.org/10.22034/aftj.2021.276753.1059). [Persian]
- Schutte, N. S., & Malouff, J. M. (2018). Basic psychological needs satisfaction, affect, and mental health. *Current Psychology*, 1-16. <https://link.springer.com/article/10.1007/s12144-018-0055-9>.
- Shamsi Thani, M., and Shamsi Thani, M. (2016). The relationship between divorce and emotional intelligence in pregnant women. *International Conference on Psychology, Educational and Behavioral Sciences*, Tehran. <https://www.sid.ir/paper/828128/fa>. [Persian]
- Shiri, M. A., & Ghanbaripناه, A. (2016). Predict marital conflicts and emotional divorce based on the character strengths among spouses. *International Journal of Fundamental Psychology and Social Sciences (IJFPSS)*, 6(2), 15-22. <https://fundamentaljournals.org/index.php/ijfpss/article/view/174>.

- Skowron, E. A., & Schmitt, T. A. (2003). Assessing interpersonal fusion: Reliability and validity of a new DSI fusion with others subscale. *Journal of Marital and family therapy*, 29(2), 209-222. <https://doi.org/10.1111/j.1752-0606.2003.tb01201.x>.
- Slanbekova, G., Chung, M. C., Abildina, S., Sabirova, R., Kapbasova, G., & Karipbaev, B. (2017). The impact of coping and emotional intelligence on the relationship between posttraumatic stress disorder from past trauma, adjustment difficulty, and psychological distress following divorce. *Journal of Mental Health*, 26(4), 334-341. <https://doi.org/10.1080/09638237.2017.1322186>.
- Sprecher, S. (2001). Equity and social exchange in dating couples: Associations with satisfaction. *Journal of Marriage and Family*, 63(1), 599-613. <https://doi.org/10.1111/j.1741-3737.2001.00599.x>.
- Van Lange, P. A. M., Rusbult, C. E., Drigotas, S. M., Arriaga, X. M., Witcher, B. S., & Cox, C. L. (1997). Willingness to Sacrifice in Close Relationships. *Journal of Personality and Social Psychology*, 72(2), 173-1395. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.72.6.1373>.
- Wells, A. (1997). Cognitive therapy of anxiety disorders: A practice manual and conceptual guide. Chichester UK: Wiley. DOI: 10.1891/0889-8391.12.4.350.
- Wells, A., & Cartwright-Hatton, S. (2004). A short form of the metacognitions questionnaire: properties of the MCQ-30. *Behavior research and therapy*, 42(4), 385-396. [https://doi.org/10.1016/S0005-7967\(03\)00147-5](https://doi.org/10.1016/S0005-7967(03)00147-5).
- Willis, K., Miller, R. B., Yorgason, J., & Dyer, J. (2020). Was Bowen Correct? The Relationship between Differentiation and Triangulation. *Contemporary Family Therapy*, 1-11. <https://link.springer.com/article/10.1007/s10591-020-09557-3>.
- Zhang H(2019). Association between parental marital conflict and Internet addiction: A moderated mediation analysis. *J Affective Disorders*. 22(3):27-32. <https://doi.org/10.1016/j.jad.2018.07.005>.
- Zhang, H., & Li, T. (2015). The role of willingness to sacrifice on the relationship between urban Chinese wives' relative income and marital quality. *Journal of Sex & Marital Therapy*, 41(3), 314-324. <https://doi.org/10.1080/0092623X.2014.889057>.

